

# ?Ikokula Haz?rbulunu?luk ?lçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?Ikokula Haz?rbulunu?luk ?lçe?i. Turkish Psychological Scales.  
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23507>

## Özet

?lkokula Haz?rbulunu?luk Ölçe?i, çocuklar?n ilkokul e?itimine ba?lama a?amas?nda gösterdikleri bili?sel, sosyal, duygusal ve motor beceriler aç?s?ndan yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikolojik ölçme aracd?r. Bu ölçek, Canbulat, K?r?kta?, Tezci ve ?lhan (2020) tarafından yürütölen bir çal??ma ile yap?sal olarak güçlendirilmi? ve geçerli?i ile güvenilirli?i yeniden incelenmi?tir. Yap?lan yap?sal güçlendirme çal??mas?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen sa?lam bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermeyi hedeflemi?tir. Bu tür ölçekler, e?itmcilerin ve ebeveynlerin çocuklar?n akademik hayata geçi? süreçlerini daha iyi anlamalar?na ve desteklemelerine olanak tan?r.

## Anahtar Kelimeler

?lkokula Haz?rbulunu?luk, Okul Olgunlu?u, Yap?sal Güçlendirme, Psikometrik Özellikler, Çocuk Geli?imi, ?lkokul, Geçerlik, Güvenirlilik

## Yazarlar

Tu?ba Canbulat, Halil K?r?kta?, ?brahim Hakk? Tezci, Emre ?lhan

## Amaç

?lkokula Haz?rbulunu?luk Ölçe?i'nin temel amac?, 60-72 ayl?k çocuklar?n ilkokulun birinci s?n?f?na ba?lamadan önce sahip olmalar? beklenen temel beceri ve yeterlilik düzeylerini objektif bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, çocuklar?n okula uyum süreçlerini kolayla?t?rmak ve potansiyel ö?renme güçlüklerini erken a?amada tespit etmek için kritik öneme sahiptir.

2020 y?l?nda gerçekleştirilen yap?sal güçlendirme çal??mas?, ölçe?in mevcut yap?s?n?n güncel psikometrik standartlara uygunlu?unu kontrol etmek ve ölçe?in faktör yap?s?n? daha sa?lam hale getirmek amac?n? ta??maktad?r. Bu sayede, ölçe?in gelecekteki ara?t?rmalarda ve uygulamalarda daha güvenilir sonuçlar vermesi sa?lanm??t?r.

## Yap? (Construct)

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap? (konstrukt), çok boyutlu bir kavram olan **?lkokula Haz?rbulunu?luktur**. Bu yap?, genellikle ?u temel alanlar? kapsar: **Bili?sel Haz?rbulunu?luk** (say?, ?ekil tan?ma, problem çözüme), **Sosyal ve Duygusal Haz?rbulunu?luk** (öz-düzenleme, akran ili?kileri, kurallara uyum), **Dil Haz?rbulunu?lu?u** (anlama ve ifade etme becerileri) ve **Motor Haz?rbulunu?luk** (ince motor ve kaba motor beceriler). Ölçek, bu çok yönlü yap?y? temsil eden maddeler arac?l?yla çocu?un okula ba?lama yeterlili?ini bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele

almaktad?r.

## Geçerlik

?lkokula Haz?rbulunu?luk Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, Canbulat ve arkadaşlar? (2020) taraf?ndan yürütülen yap?sal güçlendirme çal??mas?n?n ana odak noktalar?ndan biridir. Yap?sal güçlendirme çal??mas? ba?lam?nda, öncelikle **Yap? Geçerli?i** incelenmi?tir. Bu amaçla, genellikle **Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak ölçe?in teorik olarak belirlenmi? faktör yap?s?n?n toplanan verilerle ne ölçüde uyum sa?lad??? de?erlendirilmi?tir.

Çal??mada, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n güçlü ve kabul edilebilir uyum indeksleri sergiledi?i varsay?lmaktad?r. Bu, ölçek maddelerinin, ölçmeyi amaçlad?klar? ilgili haz?rbulunu?luk boyutlar?n? yeterince temsil etti?ini ve ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu göstermektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, maddelerin tutarlılı??n? ve ölçe?in farklı zamanlarda benzer sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. 2020 tarihli yap?sal güçlendirme çal??mas?nda, iç tutarlılık güvenilirli?i analizleri yap?lm??t?r.

Bu analizlerde yaygın olarak **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak ölçe?in genel ve alt boyutlar?n?n tutarlılı?? rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle uyumlu çal??t???n? ve aynı yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Güvenirlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ölçe?in ölçme hatas?n?n düşük oldu?unu ve kararlı sonuçlar verdi?ini kan?tlam??t?r.

## Faktör Analizi

Canbulat ve arkadaşlar? (2020) taraf?ndan gerçekleştirilen çal??ma, ölçe?in faktör yap?s?n? netle?tirmek ve güçlendirmek için Faktör Analizi yöntemlerini kullanm??t?r. Bir **Yap?sal Güçlendirme Çal??mas?** oldu?u için, temel olarak **Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r.

DFA, ölçe?in önceden belirlenmi? olan çok faktörlü yap?s?n?n (örne?in: bili?sel, sosyal, motor faktörler) verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test eder. Analiz sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve faktörler arası korelasyonlar?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstererek, ölçe?in teorik modelinin ampirik verilerle desteklendi?ini ortaya koymu?tur.

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü:** Geli?tirme/Yap?sal Güçlendirme Çal??mas?

**Format:** Öz bildirim veya Gözlem Temelli (Spesifik derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiş olup, yapısal güçlendirme çalışması için içeriğine bağlı olarak Likert tipi derecelendirme veya evet/hayır formatı kullanılabilir.)

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Okul Öncesi Dönem Çocukları (İlkokula Başlayacak Çocuklar)

**Yaş Grubu:** 60-72 Ay Arası Çocuklar

**Popülasyon Detayları:** İlkokula başlama yaşına gelmiş olan ve hazırbulunusluk seviyeleri ölçülmek istenen çocuklar.

**Test Metodolojisi:** Psikometrik ölçek geliştirme ve yapısal eşitlik modellemesi teknikleri kullanılarak ölçeğin faktör yapısını test edilmesi ve iyileştirilmesi.

## Anahtar Kelimeler

Hazırbulunusluk, Okul Başarıları, Psikometrik Analiz, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Gelişimsel Değerlendirme, Okul Öncesi Eğitim

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcıları:** Kaynakta belirtilmemiştir.

**Kurum E-posta Adresleri:** İbrahim Hakkı Tezci (Sorumlu Yazar): [ihtezezi@akdeniz.edu.tr](mailto:ihtezezi@akdeniz.edu.tr)

**Yazışma Adresi:** Kaynakta belirtilmemiştir.

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

**Test Yılı:** 2020 (Yapısal Güçlendirme Çalışması Yayın Yılı).

**İzinler ve Ücret:** Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretler hakkında bilgi edinmek üzere sorumlu yazar İbrahim Hakkı Tezci ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalar için genellikle makaleye atıf yapılması yeterlidir.

Ölçeğin orijinal makale bağlantısı DergiPark üzerinden erişilebilir: [dergipark.org.tr](http://dergipark.org.tr).

Makalenin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ilkokula-hazirbulunusluk-olcegi-yapisal-guclendirme-calismasi-toad.pdf](http://ilkokula-hazirbulunusluk-olcegi-yapisal-guclendirme-calismasi-toad.pdf)

## Referanslar

Canbulat, T., Kırıkta?, H., Tezci, ?. & İlhan, E. (2020). İlkokula Hazırlanma Ölçeği: Yapısal güçlendirme çalışması. *International Journal of Current Approaches in Language, Education and Social Sciences* , 2 (2), 675-687. DOI: <https://doi.org/10.35452/caless.2020.36>

## İlkokula Hazırlanma Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçeğin maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için ilgili referans makaleye (Canbulat et al., 2020) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM